

AKTUALITY, POLITIKA, KONCEPCE

ZEMŘEL NESTOR ČESKÉ PSYCHOTERAPIE DOC.MUDR.JAROSLAV SKÁLA

Více fotografií z pohřbu na <http://www.lirtaps.cz/images/skala/index.htm>

PRO SVATÉHO PETRA

Na okno buší sněhové krupičky, hučí vítr, je den po listopadovém úplňku.

A někde tam, kam my ještě nedohlédneme, se Jaroslav Skála dnes večer už zdraví s Jaromírem Rubešem, Edou Urbanem, Toníčkem Šimkem, Virginií Satirovou, Petrem Bošem, Honzou Spitzem a protože je světovej, jistě pozdraví i Sigmunda F., Gustava J. a Tomáše Garigua M. A taky Tyrše.

Svatý Petr otevírá brány, vpouští a v předpokoji Nejvyššího se dívá do Knihy života téhle nové duše. Pokyvuje bílou hlavou a říká dobré ,dobré, dobré, člověče.

A já se tady zdola prosím pěkně hlásím, že chci ještě něco dodat, aby se vědělo.

Navlékám korálky vzpomínek.

Rok 1969. Vedena svým osudem či karmou jdu drze konkurzovat na místo psychologa do Apolináře. Jsem ještě mladé trdlo a k tomu antropolog. Jaroslav mě lstivě nechává samotnou se svojí maminkou, aby si mě prohlédla ženským okem. To mě schválilo. První kolo mám za sebou. Hlavní slovo mají ale Jaroslavovi milovaní pacienti. Ti po jakémsi mnou předvedeném psychodramatu rozhodují. Můj budoucí šéf na dalších cca 30 let mě přijímá. Tehdy ještě vůbec netuším, jaké mě potkalo životní štěstí. Prvních pár let to tak vůbec nevypadá. Nedovedu ještě ocenit sílu nekompromisních postojů, vůle, neutuchající kreativity. Jsme všichni, spíše všechny-hypnotizovány jeho charismatem, nadšenectvím, zápaem, vírou. Nikdy nikde jsem neviděla tolik oddanosti závislým.

Kdo chce zapalovat, musí sám hořet. Předané poselství.

Apolinář je svět sám pro sebe. Svět s duší. Barevný, smysluplný, náročný, plný svět v prázdné šedi. Platí jiné zákony. Za časů bolševika místo povinných prvomájových průvodů přespolní memoriálové běhy. Apolinářské Silvestry bez alkoholu. Terapeuti sepíší, nastudují a zahrají pro pacienty divadlo. Skála v paruce, Arnoštka Maťová v plavkách v neckách... o půlnoci pochodňový běh po magické apolinářské zahradě.

Plná dávka psychoterapie – komunity, skupiny, deníky, kluby, neverbálky... První moje muzikoterapie s Jaroslavem... On na housle, já na buben. Oba to moc neumíme, ale je veselo....

Dětské tábory v Lojovicích, doléčování na dobronické louce, rodinná terapie v Červeném Dvoře. Přilehlá království nabízejí prostor k dalším terapeutickým výbojům.

Každý běžný den srší energií, řádem, totální odevzdaností. Pracujeme často o svátcích, nedělích a kupodivu se nikdy neptáme, co za to .Učíme se .Čas vymazal chvílky zoufalostí, nejistot a strachů. Zůstal vděk.

A pak psychoterapeutický svět.

Komunita SUR– Skála– Rubeš– Urban. Ojedinělý projekt, který funguje skvěle dodnes. Jaroslav v mé komunitě dědečkem, vedoucím, supervizorem, manažerem, přísným superegem a laskavým spoluhráčem. Mnohorole se už dnes nepěstují. Tehdy nevadily. Učily tak, jak učí dobrý odvážný, veselý, přísný i moudrý rodič.

Milý Svatý Petře, máš tam vzácnou duši, po které se nám bude hodně stýskat. Přijmi ji, prosíme, s láskou. Plně si ji zaslouží.

Jitka Vodňanská, Dubeček, 26.listopadu 2007

A já jen doplním za nás psychosomatiky, že Jaroslav Skála začínal po válce na jednom z prvních pracovišť, kde se měly chronické somatoformní poruchy léčit v komunitním režimu jednoho z lázeňských domů v Lázních Libverda u Hejnic, v prvních letech po válce. Projekt vznikl v rámci spolupráce lékařů Psychiatrické kliniky v Praze s lázněmi Libverda v obsazeném a válečnými odsuny Němců poničeném pohraničí. Fungoval několik let, a zanikl poté, co se ztratilo několik kilogramů másla. To zastavilo rozvoj psychosomatické léčby při lázních, které by bylo kopírovalo osud psychosomatické medicíny v Německu, na mnoho let. Možná proto se říká „Má máslo na hlavě“, ne? Ať je to jak chce, bez člověka, jako byl Jaroslav Skála, bude těžké prosazovat pozici psychoterapii v medicíně důsledně a spravedlivě, tj., pro všechny, kdo se jí zabývají, ať už k ní přišli jako psychologové, nebo lékaři. Jaroslav nedělal rozdíly mezi lidmi podle vzdělání a společenského postavení, ale podle pravdivosti a poctivosti, pracovitosti a vztahu ke společenství. Z mnoha nápadů, kterými sršel až do posledního dechu, uvedu jen jeden: spolu s Maťkou se chtěli zasadit o to, aby vedle lidských práv byly přijaty také lidské povinnosti.

Vladislav Chvála

